

Vårt arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

MegafliS AS

Redegjørelse åpenhetsloven 2023

Innhold

1. INNLEDNING	3
2. OM MEGAFLIS	4
Forankring av arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	
3. AKTSOMHETSVURDERINGER OG RISIKOOMRÅDER	5
Risiko i egen virksomhet	6
Risiko i vår leverandørkjede	7
4. VÅRE TILTAK	8
5. VEIEN VIDERE	10
6. OPPSUMMERING	11

1. Innledning

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022. Hovedformålet med loven er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Loven skal også sikre at allmennheten har tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer sin menneskerettighetsrisiko.

Åpenhetsloven forplikter Megafli AS til å:

- utføre aktsomhetsvurderinger i samsvar med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper,
- redegjøre for vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og
- svare på informasjonsforespørsler fra allmennheten.

Denne redegjørelsen beskriver Megafli sine retningslinjer og rutiner for å håndtere risiko knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, hvilke vesentlige risikoer vi har identifisert og tiltak vi har iverksatt som følge av våre identifiserte risikoområder.

Redegjørelsen omfatter perioden 1.7.2022-31.12.2022.

I Megafli har vi siden 1997 vært opptatt av å tilby et bredt utvalg av kvalitetsvarer ved å kjøpe inn mest mulig direkte fra produsenter. Ved å kjøpe direkte fra produsenter unngår vi fordyrende mellomledd og sikrer produkter av høy kvalitet, men dette er også viktig fra et sosialt perspektiv. Langsiktige og gode samarbeid med våre leverandører gir oss mulighet til å få innsikt i arbeids- og miljøforhold hos leverandørene og vi kan fremme menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjennom tett dialog og samarbeid. Vi har samarbeidet med mange av våre leverandører over lenger tid, og noen opptil 20 år. Vi er også opptatt av å være en arbeidsplass med et godt arbeidsmiljø hvor våre ansatte trives og jobber kontinuerlig med dette.

Åpenhetsloven forplikter Megafli AS ytterligere til å jobbe med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, både i egen virksomhet og leverandørkjede. Dette er et kontinuerlig arbeid hvor vi stadig ser etter muligheter til å bli bedre. Vi har et stort antall leverandører og vi har derfor i første omgang valgt å prioritere risiko i vår leverandørkjede. Dette er fordi vi vurderer at risikoene i leverandørkjeden vurderes som mest vesentlige. Redegjørelsen gir mer innsikt i våre prioriterte risikoområder, tiltak og veien videre.

2. Om Megafli AS

Vår virksomhet og driftsområde

Megaflis AS er en kjede bestående av 14 varehus, (totalt 21 varehus i kjeden) og har en av bransjens største nettbutikker. Vi har totalt om lag 510 ansatte fordelt på 385 årsverk over hele landet som jobber på lager, varehus og i administrasjonen. Megaflis AS er eid av Megaflis Holding som er et passivt holdingselskap. All vår aktivitet ligger i Megaflis AS og vi har vår virksomhet i Norge, men kjøper varer direkte fra produsenter i en rekke ulike land i Europa og Asia.

Vårt mål er å tilby et bredt utvalg kvalitetsvarer, billigst mulig, i flotte butikker med kyndig personell. Dette gjør vi blant annet ved å kjøpe mest mulig varer direkte fra produsent. I våre varehus og i vår nettbutikk tilbys varer innenfor kategoriene bad; kjøkken; fliser, stein og tilbehør; gulv, vegg og tak; verktøy; elektro; varme og klima; belysning; hus og hage og maling.

Forankring av ansvarlighet

I Megaflis har vi flere retningslinjer og policyer som er viktig for vårt arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold herunder:

- Etske retningslinjer for ansatte
- Anti-diskrimineringspolicy

For å oppfylle våre forpliktelser som medlem av FSC har vi etablert en internkontroll knyttet til å unngå barnearbeid, tvangsarbeid, diskriminering i arbeidsforhold og organisasjonsfrihet. Vi har siden 2010 benyttet en standard leverandørkontrakt med spesifikke krav knyttet til arbeidstakerrettigheter og menneskerettigheter. Disse inkluderer henvisning til etterlevelse av relevante lover og forskrifter, samt forpliktelse til etterlevelse av etske retningslinjer for leverandører utgitt av [Amfori BSCI](#). Disse omfatter krav og prinsipper knyttet til:

- Retten til organisering og kollektive lønnsforhandlinger
- Ikke-diskriminering
- Rettferdig lønn
- Arbeidstid
- Arbeidsmiljø og sikkerhet
- Barnearbeid og unge arbeidere
- Tvangsarbeid
- Beskyttelse av miljøet
- Forretningsetikk

Gjennom [Amfori](#) kan enkeltpersoner eller organisasjon varsle om kritikkverdige forhold hos Amfori-medlemmer, forretningspartnere, tjenesteleverandører eller interessenter.

Vi har etablert en intern varslingskanal slik at våre ansatte kan varsle om kritikkverdige forhold, det er mulig å varsle til tillitsvalgte, nærmeste leder, daglig leder eller benytte anonym varslingskanal.

3. Våre aktsomhetsvurderinger og prioriterte risikoområder

Megaflis gjorde en initiell prioritering av arbeidet med åpenhetsloven hvor vi vurderte at det var størst behov for å kartlegge risiko i vår leverandørkjede. Deretter gjennomførte vi en overordnet aktsomhetsvurdering basert på informasjon om leverandørenes geografiske tilhørighet og/eller produksjonsland for produktet, produkt/varetype og innkjøpsvolum.

Den overordnede aktsomhetsvurderingen har bidratt til å identifisere de mest vesentlige risikoområdene i leverandørkjeden til våre produkter. Vi har prioritert risikoområdene basert på både på iboende menneskerettighetsrisiko og hvor vi har størst påvirkningsmulighet. Vi har vurdert risiko for negativ påvirkning basert på alvorlighetsgrad (alvorlighetsgrad av den mulige skaden, omfang og mulighet for gjenoppretting) og sannsynlighet i tråd med internasjonal metodikk og rammeverk, herunder OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og tilhørende veileder. Påvirkningsmulighet er vurdert etter vår tilknytning til risikoen samt vurdering av vår innflytelse som innkjøper. Den overordnede kartleggingen viser at det i hovedsak er størst risiko i vår leverandørkjede som antatt i vår initielle vurdering og prioritering.

Det er også risikoområder som knyttes til egen virksomhet på helse, miljø og sikkerhet, men her vurderer vi at risikoen allerede er godt håndtert. Vi har derfor prioritert arbeidet med våre leverandører. Se nærmere beskrivelser under risiko i egen virksomhet og risiko i leverandørkjeden (side 6 og 7).

Den overordnede kartleggingen avdekket ikke faktiske, inntrufne negative konsekvenser.

Våre høyeste og dermed prioriterte risikoområder er:

- Uanstendig arbeidsforhold i forbindelse med produksjon i asiatiske land
- Menneskerettighetsbrudd og uanstendige arbeidsforhold i leverandørkjeder i Asia
- Farlige arbeidsforhold tilknyttet produksjon av keramiske produkter
- Menneskerettighetsbrudd og uanstendige arbeidsforhold tilknyttet produksjon av elektronikk og batterier
- Menneskerettighetsbrudd og uanstendige arbeidsforhold tilknyttet produktsortiment som inneholder metaller (særlig rustfritt stål)
- Utnyttelse av arbeidere, minoritetsgrupper og barnearbeid tilknyttet utvinning, foredling og reeksportering av stein

3.1 Risiko i egen virksomhet

Megaflis AS har per mai 2023 ca 510 ansatte. Vår egen virksomhet og våre ansatte er primært begrenset til Norge. Samlet anses risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i egen virksomhet å være lav. Det er likevel en iboende risiko knyttet til HMS, blant annet knyttet til arbeid på lager og i varehus i forbindelse med tunge løft av varer. Vi er også en kunderettet virksomhet og det er en iboende risiko for at våre ansatte opplever situasjoner med enkelte kunder som oppleves ubehagelig eller trakasserende.

Arbeidstakerrettigheter, inkludert forsvarlig HMS, anses godt ivaretatt gjennom norsk lovverk og etablert praksis for forholdet mellom arbeidstakere og bedriftsledelse. Megaflis har videre etablert et godt samarbeid mellom ansatte og ledelse, med valgte verneombud og Arbeidsmiljøutvalg i samsvar med Arbeidsmiljølovens bestemmelser. Ansatte har også mulighet til å varsle om kritikkverdige forhold, inkludert knyttet til HMS, arbeidsmiljø og diskriminering.

3.2 Risiko i leverandørkjeden

Risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter anses klart høyere i vår leverandørkjede enn i egen virksomhet. Vi innser og anerkjenner at det er utfordrende å kunne ha full oversikt over faktisk risiko knyttet til alle innkjøp og leverandører i verdikjeden. Vi har i all hovedsak vurdert våre produktleverandører.

Vår leverandørkjede kan overordnet beskrives med følgende karakteristikk:

- Vi har i overkant av 20 000 produkter i vårt varesortiment
- Vi kjøper utvalgte varer direkte fra i underkant av 20 fabrikker i Asia. Vi benytter også tradingfirmaer til innkjøp av varer. Mange av innkjøpene fra disse er også produsert i Asia.
- Vi har også leverandører i Europa, herunder i Norge, Danmark, Sverige, Spania, Italia og Polen.

Vi har i den overordnede risikovurderingen gjort en dybdeanalyse av leverandører med innkjøp på over 20 millioner kroner i året og vi har sett hen til risiko på bakgrunn av geografi, råvarematerialer og produksjonsprosesser. I de tilfeller hvor de har vært begrenset informasjon om produksjonssted har vi tatt høyde for dette i sektorrelaterte risikovurderinger.

Selv om en høy andel av våre produkter er kjøpt inn fra leverandører i Norge er komponenter i produktene og råvarene imidlertid ofte produsert i land som innebærer større risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Råvareutvinning gjøres ofte av sårbare grupper og arbeidsstyrker som lett kan byttes ut som øker risiko for menneskerettighetsbrudd. Råvarene som benyttes i en del av våre produkter har risiko for negativ påvirkning, dette gjelder blant annet elektromateriell, baderomsmøbler, produkter i rustfritt stål, keramiske produkter og naturstein. Våre prioriterte risikoer og deres tilhørende risikoscenarioer er illustrert på side 8.

Distribusjon og logistikk utgjør også en viktig del av verdikjeden, fra importerte varer til levering av varer til kunder. Det er generelt risiko for uanstendige arbeidsforhold og helserisiko for aktører som utfører distribusjons- og logistiktjenester.

3.3 Oversikt over prioritert risiko i leverandørkjeden

Tabellen nedenfor gir innsikt i våre prioriterte risikoområder og temaer som relaterer seg til disse. Vi jobber med utgangspunkt i disse prioriterte risikoområdene, men også helhetlig med våre leverandører.

Prioritert risikoområde	Relatert risiko	Sortiment	Geografi*
Uanstendig arbeidsforhold i forbindelse med produksjon i Asia Menneskerettighetsbrudd og uanstendige arbeidsforhold i leverandørkjeder i Asia	<ul style="list-style-type: none">ArbeidstidForsikringerHelse, miljø og sikkerhet	På tvers av sortiment	Asia
Farlige arbeidsforhold tilknyttet produksjon av keramiske produkter	<ul style="list-style-type: none">ArbeidstidHelse, miljø og sikkerhet	Fliser Sanitærutstyr Porselen	Globalt
Menneskerettighetsbrudd og uanstendige arbeidsforhold tilknyttet produksjon av elektronikk og batterier	<ul style="list-style-type: none">LevelønnArbeidstidFagforeningsrettigheter	Elektromateriell	Globalt
Menneskerettighetsbrudd og uanstendige arbeidsforhold tilknyttet produktsortiment som inneholder metaller (særlig rustfritt stål)	<ul style="list-style-type: none">Helse, miljø og sikkerhet	Verktøy	Globalt
Utnyttelse av arbeidere, minoritetsgrupper og barnearbeid tilknyttet utvinning, foredling og reeksportering av stein	<ul style="list-style-type: none">ArbeidstidHelse, miljø og sikkerhet	Naturstein og granitt	India, Nepal m. flere

*Merk at dette er basert på en overordnet risikovurdering og at tabellen er basert på vår nåværende innsikt i leverandørkjedene knyttet til disse produktene.

4. Våre risikoreduserende tiltak

Megaflis har iverksatt en rekke tiltak for å redusere identifisert risiko. Formålene med tiltakene har vært å informere om kravene i åpenhetsloven, vurdere om sosiale forhold ivaretas gjennom tilsyn og revisjoner, øke kunnskap internt og hos våre leverandører på arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Tiltakene er beskrevet i mer detalj nedenfor og er både gjennomført på generelt grunnlag og rettet mot våre prioriterte risikoområder.

Generelle risikoreduserende tiltak

- **Vi er medlem i ulike organisasjoner som jobber med sertifisering, handel og tredjepartskontroller.** Megaflis er medlem i [Forest Stewardship Council \(FSC\)](#) for å sikre at det i våre baderomsmøbler kun benyttes tre som kommer fra FSC-sertifiserte skoger hvor det tas hensyn til mennesker, natur og miljø. Vi er også medlem av handelsorganisasjonen [Amfori](#) og deres Business Social Compliance Initiative ("BSCI"). Gjennom vårt aktive medlemskap i Amfori BSCI får vi tilgang på effektiv og pålitelig tredjepartskontroll samt IT-systemer vi kan benytte i vår leverandørproppfølging. Ansvarlige i Megaflis har gjennomført kurs og deltatt på seminarer i regi av Amfori. Megaflis benytter [Preferred by Nature](#), en ideell organisasjon som bistår selskaper med å bidra til bedre arealforvaltning og ansvarlig forretningspraksis. Preferred by Nature utfører revisjon og sertifisering av Megaflis opp mot FSC (ikke konsulenthjelp), og rådgivning knyttet til EU Timber Regulation.
- **Vi har oppdatert alle våre innkjøpskontrakter.** Ved å oppdatere våre innkjøpskontrakter har vi sikret at hensynet til menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter ivaretas.

Leverandørrettede risikoreduserende tiltak

- **Vi samarbeider tett med våre leverandører.** En rekke av våre leverandører har deltatt på møter for å sammen jobbe for å identifisere forbedringer som gjøres på menneskerettighetsområdet.
- Vi har lang tradisjon for å **besøke våre leverandører i Asia** og i foregående år har vi også reist til fabrikker vi kjøper fra i Asia for å understreke viktigheten av arbeidet og av å dokumentere arbeidet som gjøres med arbeidsforhold.
- Før vi inngår nye samarbeid med fabrikker sørger vi alltid for at en representant av Megaflis har besøkt fabrikken. Vi benytter **ekstern kvalitetskontroll** for løpende observasjon og kontroll når vi selv ikke er tilstede.
- **Vi har bidratt til at flere fabrikker blir registrert i Amfori.** Når bedrifter registreres i Amfori forplikter de seg til å godta uavhengige tredjepartsrevisjoner som gir oss innsikt i arbeidsforhold. Megaflis har fått tre nye fabrikker til å registreres i Amforisystemet. Vi har foretatt ett leverandørbytte som følge av at leverandøren ikke ønsket å registreres i Amfori.

4. Våre risikoreduserende tiltak

Leverandørrettede risikoreduserende tiltak (forts.)

- Vi har fått innsyn i tredjepartskontroller gjennomført på fabrikker vi benytter. Amfori benytter godkjente revisjonspartnere for å gjennomføre stedlige revisjoner av fabrikker.
- Vi har gjennomgått kravene i åpenhetsloven med transportører og sikret at de har etiske retningslinjer. Vi ønsker at alle våre leverandører og samarbeidspartnere har fokus på arbeidet med uanstendige arbeidsforhold og helserisiko i logistikk og distribusjon, som ble identifisert i forbindelse med vår overordnede kartlegging som et risikoområde. Selv om risikoen for uanstendig arbeidsforhold og helserisiko ikke er et av våre prioriterte risikoområder ser vi at det er et område hvor vi har noe innflytelse og har dermed ønsket å gjennomføre et tiltak på dette området.

Interne tiltak

- Vi har etablert en arbeidsgruppe for arbeidet med leverandører og menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Arbeidsgruppen har bestått av fem personer med ansvar for oppfølging av leverandører som har møttes hver annen uke. Formålet var å innhente ytterligere informasjon om leverandørkjeden, informere leverandører hva den nye loven ville innebære, prioritere leverandører for videre oppfølging, opplæring i Amfori sitt datasystem og utvikling av felles internt verktøy for videre oppfølging av loven.
- Vi har gjennomført kurs for alle i Megafli sin innkjøpsgruppe. Alle innkjøpere har fått innsikt i åpenhetsloven og kravene i loven. Innkjøperne spiller en sentral rolle i Megafli sin risikohåndtering og kunnskap om risiko knyttet til produkt og land er en forutsetning for å kunne følge opp våre leverandører på en god måte.
- Videre har vi fått bistand fra et eksternt advokatfirma som har blitt benyttet til å øke vår forståelse for lovens virkeområde, gjennomføre risikovurderinger, etablere og oppdatere retningslinjer og prosedyrer i våre styringssystemer.

5. Veien videre

Vi vil fremover jobbe med en rekke tiltak for å forbedre vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger, identifiserte risikoområder og rutiner for dette arbeidet. Vi vil vektlegge våre prioriterte risikoområder i enda større grad. Vi forventer at disse tiltakene vil føre til økt oppmerksomhet på og utvikling av vårt interne arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og øke kompetansen og bevisstheten hos våre leverandører om betydningen av arbeidet med å fremme menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Våre tiltak	Ansvarlig	Status
Vi skal forankre arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ytterligere i våre styrende dokumenter og prosedyrer	Styret og daglig leder	Påbegynt
Vi skal oppdatere våre kontraktsvilkår for å hensynta sosiale forhold for avtaler med distributører	Logistikkavdelingen	Påbegynt
Vi skal utvikle samarbeidet med Amfori og rette dette også mot råvare- og eksterne leverandører	Innkjøpsavdelingen	Påbegynt

6. Oppsummering

Vi har i foregående år kommet godt i gang med våre aktsomhetsvurderinger og arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår i vår virksomhet og leverandørkjede. Dette er et kontinuerlig arbeid og vi har derfor planlagt flere tiltak som skal iverksettes neste år. Vi vil jobbe for å forbedre vårt arbeid aktsomhetsvurderinger, identifiserte risikoområder og rutiner for dette arbeidet.

Vi ønsker å bidra gjennom vårt arbeid til å styrke våre leverandørers mulighet til å opptre ansvarlig og tilstreber langvarige leverandørforhold med leverandører og forretningspartnere som viser vilje til å jobbe med positiv utvikling i leverandørkjeden.

Redegjørelsen er godkjent av Daglig leder i Megafli AS 30. juni 2023.

Megafli AS

Daglig leder
Ståle Lindgren

